

Beantwoording is openbaar/~~niet openbaar~~ (doorhalen wat niet van toepassing is).

Naam en fractie: Jan van Gilse, GDP
Datum indiening: 31 mei 2022
Datum antwoord: 31 mei 2022
Onderwerp: Invoering Woo per 1 mei 2022

Inleiding

Op 1 mei jl. is de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangen door de Wet open overheid (Woo). De GDP-fractie wil graag weten in hoeverre de gemeente zich hierop heeft voorbereid en heeft de navolgende vragen.

Vraag 1

Hoeveel Wob-verzoeken ontving de gemeente de afgelopen vijf jaar ieder jaar? Graag het aantal per jaar aangeven.

Antwoord

2022: 12
2021: 67
2020: 47
2019: 74
2018: 52
2017: 30

Vraag 2

Wob-verzoeken moesten in beginsel binnen vier weken door het bestuursorgaan worden beantwoord. Welk percentage van de onder vraag 1 bedoelde Wob-verzoeken is door de gemeente tijdig beantwoord? Graag de percentages per jaar aangeven.

Antwoord

Als we de datum aanvraag vergelijken met de datum van besluit of reactie op de aanvraag zien we voor 2021 het volgende beeld:

2021: 75% tijdig
2020: nb
2019: nb
2018: nb
2017: nb

Daarbij dient direct een aantal kanttekeningen te worden gemaakt. Om verschillende redenen is dit cijfer erg zwart-wit. De beslistermijn kan namelijk opschuiven als gevolg van verschillende factoren. Zo kan een aanvrager de aanvraag moeten herstellen of specificeren. In dat geval wordt de beslistermijn opgeschort. Hetzelfde geldt voor het moment dat er bijvoorbeeld zienswijzen moeten worden gevraagd aan een of meer derdebelanghebbende(n). Daarnaast is het mogelijk dat er in overleg met aanvrager samen een nieuwe termijn wordt bepaald.

Met al deze factoren is in bovenstaande percentageoverzicht geen rekening gehouden. Het is dus zeer waarschijnlijk dat het werkelijke percentage tijdige besluiten hoger ligt. Het percentage zegt tenslotte niets over de mate van overschrijding. Zo kan er sprake zijn van 1 dag overschrijding van de beslistermijn of een half jaar.

Nauwkeurigere gegevens ook van eerdere jaren zijn helaas niet terug te herleiden.

Vraag 3

Hoeveel WOB-verzoeken (m.i.v. 1 mei jl. van rechtswege omgezet in Woo-verzoeken) heeft de gemeente op dit moment nog niet beantwoord? En uit welke jaren stammen die verzoeken?

Antwoord

g. Uit 2021 en 2022.

Vraag 4

Is de gemeente klaar voor de Woo, met andere woorden: is het ICT-systeem waar nodig aangepast aan de nieuwe wet? Welke maatregelen zijn genomen voor overschakeling van de WOB naar de Woo? En welke maatregelen moeten nog worden genomen?

Antwoord

Het zaakstelsel (stelsel waarin de Woo-verzoeken worden behandeld) is aangepast aan de Woo.

Andere getroffen maatregelen zijn de aanwijzing van een Woo-coördinator en Woo-contactpersonen (zie ook antwoord op vraag 12).

Vraag 5

Welke gevolgen heeft de invoering van de Woo voor de belasting van het gemeentelijke apparaat, qua personeelskosten en automatiseringskosten?

Antwoord

In juli 2020 is een projectgroep gestart voor de implementatie van de Woo. Deze bestaat uit een informatiespecialist, medewerker juridische zaken, Wob-coördinator, communicatiespecialist, applicatiebeheerder en juridisch adviseur privacy. Daarnaast geeft de VNG halfjaarlijks webinars met updates over de stand van zaken van de Woo en PLOOI.

De gemeente maakt kosten voor de aansluiting bij de landelijke voorziening voor het publiceren (PLOOI). Dit wordt geschat op eenmalig € 7.000,- en € 1.800,- jaarlijks.

Daarnaast zijn er kosten voor de uitbreiding van de functies van de Woo-coördinator en van de Woo-contactpersonen. Omdat dit nieuwe functies zijn is de schatting € 15.000,- Dit zijn deeltijdfuncties die door de voormalige Wob-coördinator met een uitbreiding van 0.25 fte en de huidige informatiespecialisten zullen worden ingevuld.

Inmiddels is er anonimiseringssoftware aangeschaft voor het eventueel anonimiseren van het actief en passief te publiceren documenten. De kosten hiervoor zijn jaarlijks € 23.000,-.

Vanuit de Rijksoverheid zal aan de gemeenten een vergoeding voor bovenstaande kosten worden verstrekt. De verdeelsleutel hierin is nog niet bekend. Naar verwachting zal dit zijn gebaseerd op het aantal inwoners per gemeente.

Vraag 6

De Woo verplicht bestuursorganen tot het actief, uit eigen beweging, binnen een bepaalde termijn – meestal twee weken na ontvangst of vaststelling – openbaar maken van bepaalde documenten (dit geldt ook voor ingediende Woo-verzoeken, de primaire beslissingen daarop, alsmede de beslissingen op bezwaar). Openbaarmaking moet plaatsvinden via PLOOI, een door de Minister van Binnenlandse ontwikkelde platform voor actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Bestuursorganen zullen hun werkprocessen hierop moeten aanpassen. Dit onderdeel van de Woo treedt op een nader (bij koninklijk besluit) te bepalen tijdstip in werking. In hoeverre is de gemeente hierop thans al voorbereid?

Antwoord

De 11 informatiecategorieën zijn ons bekend. Met de implementatie van het nieuwe zaakstelsel is hier rekening mee gehouden door hiervoor zaaktypen te bouwen. De informatiehuishouding is op orde. De gemeente is door de provinciale toezichthouder met "groen" beoordeeld.

Er is een overzicht waar de te publiceren documenten zich bevinden.

Verder is de gemeente afhankelijk van PLOOI. Zij maken een koppeling voor het zaakstelsel naar overheid.nl. De verwachting is dat deze koppeling per 1-1-2023 klaar is, maar het kan ook later worden. Over vijf jaar zal de laatste categorie worden verplicht.

Vraag 7

De beslistermijn op Woo-verzoeken blijft vier weken, maar de verdagingstermijn, alsmede de termijn om de indiener om een precisering te vragen, is verkort naar twee weken. In hoeverre is de gemeente hierop voorbereid?

Antwoord

De gemeente is goed voorbereid op het de indiener tijdig vragen om precisering. De ingekomen verzoeken worden immers vrij snel beoordeeld.

Het besluiten tot het verdagen verloopt hetzelfde, namelijk na vier weken. Of de termijnen voor het algeheel afhandelen altijd zullen worden gehaald, is de vraag. In dat geval ontvangt indiener het antwoord buiten de termijn. Een verzoek is met de komst van de Woo (nog) sneller ingediend, maar de zoektocht naar documenten is, in principe, ongewijzigd.

Vraag 8

Een verdaging van twee weken van de beslissing op een Woo-verzoek is nog slechts mogelijk indien de omvang of gecompliceerdheid van het verzoek dat rechtvaardigt. Het bestuursorgaan moet voor het verstrijken van de eerste termijn de verzoeker schriftelijk op de hoogte stellen van de verdaging. Deze schriftelijke mededeling moet worden gemotiveerd. In hoeverre is de gemeente hierop voorbereid?

Antwoord

Zie ook vraag 7. De gemeente is goed voorbereid op het de indiener tijdig vragen om precisering. De ingekomen verzoeken worden immers vrij snel beoordeeld.

Vraag 9

Op het in de Wob vastgelegde uitgangspunt dat geen informatie wordt verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen opgenomen in documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt in de Woo een belangrijke uitzondering gemaakt: persoonlijke beleidsopvattingen opgenomen in documenten opgesteld ten behoeve van formele bestuurlijke besluitvorming door onder meer het college van b&w, de burgemeester of een wethouder, in niet tot personen herleidbare vorm, moeten in beginsel openbaar worden gemaakt. In hoeverre is de gemeente hierop voorbereid?

Antwoord

Dit is een reeds eerder in de jurisprudentie ingezette richting. De gemeente hield hiermee reeds rekening.

Vraag 10

In de Woo is bepaald dat een bestuursorgaan er zorg voor draagt dat de documenten die het ontvangt, vervaardigt of anderszins onder zich heeft, zich in goede, geordende en toegankelijke staat bevinden en dat bestuursorganen maatregelen moeten treffen ten behoeve van het duurzaam toegankelijk maken van digitale documenten die zij ontvangen, vervaardigen of anderszins onder zich hebben. In hoeverre voldoet de gemeente aan deze wettelijke vereisten?

Antwoord

De gemeente registreert de documenten in het zaakstelsel. De fysieke post wordt gescand op vervangingsniveau, dat wil zeggen dat de scans duurzaam worden gemaakt, daardoor is het mogelijk deze voor langere tijd in te zien. De in MS Word gemaakte documenten worden in het zaakstelsel geconverteerd naar PDF-A, een duurzaam digitale document. Een zaakstelsel maakt het mogelijk om documenten die bij elkaar horen in één zaak te plaatsen, zodat er een geordend overzicht is. Daardoor zijn documenten in principe snel vindbaar.

Vraag 11

Zijn de medewerkers van de gemeente voldoende geïnformeerd over de gevolgen van de invoering van de Woo en welke informatie wel en welke niet actief openbaar moet worden gemaakt, en wat dat concreet betekent voor zijn of haar werkzaamheden?

Antwoord

Op intranet worden berichten geplaatst waardoor de medewerker worden geïnformeerd. Daarnaast is tijdens de GM-talk (een maandelijks bijpraatmoment voor medewerkers) een presentatie gegeven over de Woo. In het najaar gaan de informatiespecialisten in de afdelingsoverleggen presentaties geven over de laatste stand van zaken over de Woo en daarnaast de impact van de Woo voor de betreffende afdeling. Binnen enkele weken zal naar verwachting tenslotte een speciale Woo-module binnen GroeiMee!Academie beschikbaar komen.

Vraag 12

Bestuursorganen moeten per 1 mei 2022 over tenminste één contactpersoon (ook wel Woo-manager genoemd) beschikken ter beantwoording van vragen van het publiek over de beschikbaarheid van informatie. Is al een contactpersoon benoemd, en zo ja, wie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De drie informatiespecialisten zijn benoemd als Woo-contactpersonen.